



Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

30 април 2014 година *

„Сектор на далекосъобщенията — Електронни съобщителни мрежи и услуги — Свободно предоставяне на услуги — Член 56 ДФЕС — Директива 2002/21/ЕО — Презгранично предоставяне на пакет радио- и телевизионни програми — Условен достъп — Компетентност на националните регулаторни органи — Регистрация — Задължение за установяване“

По дело C-475/12

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Fővárosi Törvényszék (Унгария) с акт от 27 септември 2012 г., постъпил в Съда на 22 октомври 2012 г., в рамките на производство по дело

UPC DTH Sàrl

срещу

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöksége,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta, председател на състав, J. L. da Cruz Vilaça (докладчик), G. Arestis, J.-C. Bonichot и Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: С. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 20 ноември 2013 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за UPC DTH Sàrl, от G. Ormai, D. Petrányi, Z. Okányi, P. Szilas и E. Csaró, ügyvédek,
- за Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöksége, от N. Beke в качеството на представител, подпомаган от G. Molnár-Bíró, ügyvéd,
- за унгарското правителство, от K. Szijjártó, както и от Z. Fehér и G. Koós, в качеството на представители,
- за белгийското правителство, от M. Jacobs и T. Materne, в качеството на представители,

* Език на производството: унгарски.

- за чешкото правителство, от М. Smolek и Т. Müller, в качеството на представители,
- за литовското правителство, от D. Kriauciūnas и D. Stepanienė, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от М. Bulterman и С. Wissels, в качеството на представители,
- за румънското правителство, от R.-H. Radu, както и от R.-I. Munteanu и от I. Bara-Bușilă, в качеството на представители,
- за словашкото правителство, от В. Ricziová, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от G. Braun, L. Nicolae и К. Talabér-Ritz, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 януари 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, букви в) и е) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 195), изменена с Директива 2009/140/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година (ОВ L 337, стр. 37, наричана по-нататък „Рамковата директива“), както и на член 56 ДФЕС.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между UPC DTH Sàrl (наричано по-нататък „UPC“), дружество по люксембургското право, и Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnök helyettese (заместник-председателят на националния орган за комуникации и медии, наричан по-нататък „НМНН“) във връзка с процедура по наблюдение на унгарския пазар на електронни съобщения, насочена срещу UPC.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Член 1 от Директива 98/84/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 1998 година относно правната защита на услуги, основаващи се на или състоящи се от достъп под условие (ОВ L 320, стр. 54; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 3, стр. 73) гласи следното:

„Целта на настоящата директива е да доведе до сближаване на разпоредбите в държавите членки, касаещи мерки срещу незаконни устройства, даващи непозволен достъп до защитени услуги“.

Новата регулаторна рамка, приложима към електронните съобщителни услуги

- 4 Новата регулаторна рамка, приложима към електронните съобщителни услуги (наричана по-нататък „НРР“), включва Рамковата директива и четири придружаващи я специфични директиви, сред които Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение) (ОВ L 108, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 183), изменена с Директива 2009/140 (наричана по-нататък „Директивата за разрешение“), Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа) (ОВ L 108, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 169), изменена с Директива 2009/140 (наричана по-нататък „Директивата за достъпа“) и Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) (ОВ L 108, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 213), изменена с Директива 2009/136/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. (ОВ L 337, стр. 11, наричана по-нататък „Директивата за универсалната услуга“).

– Рамковата директива

- 5 Съображение 7 от Рамковата директива има следния текст:

„Разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви не засягат възможността отделните държави членки да вземат необходимите мерки, за да гарантират защитата на основните си интереси по сигурността, да опазват обществения ред и обществената сигурност и да позволяват разследването, разкриването и преследването на криминални престъпления, включително и чрез създаването от страна на националните [регулаторни] органи на определени и пропорционални задължения, приложими спрямо доставчиците на електронни съобщителни услуги“.

- 6 Член 1, параграфи 1 и 3 от тази директива има следния текст:

„1. Настоящата директива установява хармонизирана рамка за регулирането на електронните съобщителни услуги, електронните съобщителни мрежи, прилежащите към тях съоръжения и услуги [...]. Тя установява задачите на националните регулаторни органи и установява съвкупност от процедури за осигуряване на хармонизирано прилагане на регулаторната рамка в цялата Общност.

[...]

3. Настоящата директива, както и специфичните директиви не засягат мерките, предприети на национално ниво или на ниво на Общността в съответствие със законодателството на Общността, за постигане на цели от общ интерес, и по-специално свързани с регулирането на съдържанието и аудио-визуалната политика“.

- 7 Член 2 от Рамковата директива, озаглавен „Определения“ има следния текст:

„За целите на настоящата директива:

- а) „електронна съобщителна мрежа“ означава преносни системи [...] които позволяват преноса на сигнали посредством проводници [...] или други електромагнитни способности, включително спътникови мрежи [...];

[...]

в) „електронна съобщителна услуга“ означава услуга, осигурявана обикновено срещу заплащане, която се състои изцяло или главно в пренасянето на сигнали по електронни съобщителни мрежи, включително далекосъобщителни услуги и предавателни услуги в мрежи, използвани за разпръскване, но изключват услугите, осигуряващи или упражняващи редакторски контрол върху съдържанието, предавано посредством електронни съобщителни мрежи и услуги; тя не включва услуги на информационното общество, както е определено в член 1 от Директива 98/34/ЕО, които не се състоят изцяло или главно в пренасянето на сигнали по електронни съобщителни мрежи;

[...]

да) „прилежащи услуги“ означава услугите, прилежащи към електронна съобщителна мрежа и/или електронна съобщителна услуга, които правят възможно и/или поддържат предоставянето на услуги посредством тази мрежа и/или услуга или имат потенциал да извършват това, и включват *inter alia* [...] системи за условен достъп [...];

е) „система за условен достъп“ означава всяка техническа мярка и/или режим, посредством които достъпът до защитена радио- или телевизионна услуга в разбираема форма е направен условен след абонамент или друга форма на предварително индивидуално разрешение;

[...]

к) „абонат“ означава всяко физическо лице или правно образ[у]вание, което е страна по договор с доставчик на общественодостъпни електронни съобщителни услуги за доставка на такива услуги;

[...]“.

8 Съгласно член 8, параграф 1 от Рамковата директива държавите членки гарантират, че националните регулаторни органи предприемат всички разумни мерки, насочени към насърчаване на конкуренцията при доставката на електронни съобщителни услуги, към развитие на вътрешния пазар, както и към насърчаване на интересите на гражданите на Европейския съюз, и че такива мерки са пропорционални на тези цели.

– Директивата за разрешение

9 Съображение 15 от тази директива има следния текст:

„Условията, които могат да бъдат свързани с общото разрешение и специфичните права на използване, следва да бъдат ограничени до строго необходимото, за да гарантират спазването на изискванията и задълженията в съответствие с[...] правото на Общността и националното право в съответствие с правото на Общността“.

10 Член 3 от Директивата за разрешение, озаглавен „Общо разрешение на електронни съобщителни мрежи и услуги“, предвижда следното в параграфи 2 и 3:

„2. Предоставянето на електронни съобщителни мрежи или предоставянето на електронни съобщителни услуги може да бъде обект на общо разрешение, без да се накърняват специфичните задължения, посочени в член 6, параграф 2 или правата за употреба, посочени в член 5. От съответните предприятия може да се изисква да представят нотификация, но не са

задължени да получат изрично решение в тази връзка или друг административен акт от националните регулаторни органи, преди да упражнят правата, произтичащи от разрешението. При нотифицирането, ако се изисква такава, предприятията могат да започнат дейността си, която при необходимост се подчинява на разпоредбите на членове 5, 6 и 7 за правата за използване.

От предприятия, които предоставят презгранични електронни съобщителни услуги на предприятия, разположени в няколко държави членки, не се изисква да внасят повече от едно уведомление за съответната държава членка.

3. Нотифицирането, посочено в параграф 2, не представлява нещо повече от декларация от юридическо или физическо лице пред националните регулаторни власти за неговото намерение да започне да предоставя електронни съобщителни мрежи и услуги и предоставяне на минималната информация, която се изисква от националните регулаторни органи за поддържане на регистъра на доставчиците на електронни съобщителни мрежи и услуги. Настоящата информация трябва да бъде ограничена до необходимото за установяване на самоличността на доставчика, като например регистрационен номер на дружеството, лица за контакт с доставчика, адрес на доставчика, кратко описание на мрежата или услугата и ориентируваща дата за започване на дейността“.

- 11 Член 6 от Директивата за разрешение, озаглавен „Условия, свързани с общото разрешение и правата за използване на радиочестоти и номера и специфични задължения“, гласи следното в параграфи 1 и 3:

„1. Общото разрешение за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги, правата на ползване на радиочестоти и правата на ползване на номера могат да подлежат само на условията, посочени в приложението. Тези условия са недискриминационни, пропорционални и прозрачни [...].

[...]

3. Общото разрешение съдържа единствено условия, които са специфични за отрасъла и са установени в част А на приложението и не дублират условията, приложими за предприятията по силата на друго национално законодателство“.

- 12 Член 11, параграф 1 от Директивата за разрешение има следния текст:

„Без да засяга задълженията за предоставяне на информация и на доклади в съответствие с националното законодателство извън общото разрешение, националните регулаторни органи [...] могат да изискват от предприятията само да предоставят информацията по общото разрешение [...], която е пропорционална и обективно обоснована [...]“.

- 13 В част А, точка 8 от приложението към Директивата за разрешение се посочват правила за защита на потребителите, специфични за сектора на електронните съобщения.

– Директивата за достъпа

14 Член 9, параграф 1 от Директивата за достъпа предвижда следното:

„В съответствие с разпоредбите на член 8 националните регулаторни органи може да налагат задължения за прозрачност във връзка с взаимното свързване и/или достъпа, които изискват от операторите да публикуват конкретна информация, като например счетоводни данни, технически спецификации, характеристики на мрежата, реда и условията за доставка и използване [...]“.

– Директива 2009/140

15 Съображение 5 от Директива 2009/140 гласи следното:

„Целта е постепенно да се намаляват отрасловите правила ex ante успоредно с развитието на пазарната конкуренция и в крайна сметка електронните съобщения да се уреждат единствено от правото за защита на конкуренцията. Като се има предвид, че пазарите на електронни съобщения се характеризират с подчертано динамична конкуренция през последните години, съществено е регулаторни задължения ex ante да бъдат налагани само, когато не съществува ефективна и устойчива конкуренция“.

Унгарското право

16 НРР е транспонирана в унгарското право по-специално със закон № С от 2003 г. за електронните съобщения (Az elektronikus hírközlésről szóló törvény, *Magyar Közlöny* 2003/136 (XI.27)).

17 Член 1 от този закон гласи следното:

„(1) Настоящият закон се прилага към:

- а) всяка дейност, която е свързана с електронни съобщения и се извършва на територията на Република Унгария или е предназначена за тази територия, както и всяка дейност, по време на която се излъчва радиочестотен сигнал;
- б) всяко физическо или юридическо лице, както и към всеки друг субект без юридическа правосубектност и към неговия ръководен орган, които предоставят услугата или извършват дейност, посочена в точка а) или свързана с нея дейност.

[...]“.

18 Съгласно член 10, буква м) от посочения закон националният регулаторен орган разглежда по-специално административните въпроси, които са свързани с нотифициране на електронните съобщителни услуги, с управление на идентификаторите, с поддържане на предвидените от националното законодателство регистри, с премахване на смущенията и с наблюдение на пазара.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

19 UPC е регистрирано в Люксембург търговско дружество, което от люксембургска територия предоставя на абонати, пребиваващи в други държави членки, и по-специално в Унгария, пакет от услуги по разпръскване на радио- и аудио-визуални програми, достъпът до които е условен и които се приемат чрез спътник.

- 20 Понеже не е собственик на спътниковата инфраструктура, UPC ползва за тази цел услугите на трети лица. Освен това то не упражнява никакъв редакторски контрол върху програмите. Цената, която се фактурира на ползвателите на услугата, обхваща както разходите за пренос, така и възнагражденията, плащани на радио-телевизионните оператори и на дружествата за колективно управление на авторски права във връзка с излъчването на съответното съдържание.
- 21 В Унгария NMNH е компетентният национален орган в областта на електронните съобщителни услуги.
- 22 В рамките на преструктурирането на дейността си в тази държава членка от пролетта на 2010 г. UPC провежда разговори с предшественика на NMNH по-специално относно задължението на доставчика на електронни съобщителни услуги да бъде регистриран от компетентния националният регулаторен орган на територията, на която възнамерява да предоставя такива услуги.
- 23 На 8 октомври 2010 г. UPC уведомява NMNH, че е поискало становище от компетентните органи с оглед на седалището му в Люксембург, а именно Люксембургския регулаторен институт (наричан по-нататък „ILR“), с цел изясняване на правното му положение. ILR предоставя становище, в което посочва, че люксембургските органи са териториално компетентни относно предоставяните от UPC услуги и че в съответствие с люксембургското право предоставяната от това дружество услуга не представлява електронна съобщителна услуга.
- 24 С Решение от 21 октомври 2010 г. в качеството на първоинстанционен административен орган NMNH започва срещу UPC процедура по наблюдение на пазара. В рамките на тази процедура NMNH нарежда на UPC да му предостави на разположение документите, свързани с договорните му отношения с един от неговите абонати.
- 25 Като се основава по-специално на становището на ILR, UPC отказва да предостави изисканите документи и моли NMNH да прекрати процедурата по наблюдение на пазара поради липса на международна и материалноправна компетентност. Впоследствие с Решение от 10 декември 2010 г. NMNH налага на UPC глоба в размер на 300 000 унгарски форинта (HUF) по съображения, че последното не е представило поисканата информация. UPC обжалва това решение пред заместник-председателя на NMNH, който в качеството си на втора инстанция отхвърля жалбата.
- 26 Тогава UPC моли запитващата юрисдикция да осъществи съдебен контрол спрямо това решение, като се позовава на нарушение на националното право. Fővárosi Törvényszék отменя посоченото решение на процедурни основания и задължава заместник-председателя на NMNH да го преразгледа.
- 27 В рамките на преразглеждането заместник-председателят на NMNH приема, че притежава международна и материалноправна компетентност, и повторно отхвърля подадената от UPC жалба срещу решението на първоинстанционния административен орган, като намалява на 100 000 HUF наложената глоба.
- 28 Тогава UPC подава жалба по съдебен ред пред запитващата юрисдикция, като иска да се отмени както това решение, така и решението, постановено от първоинстанционния административен орган.
- 29 Според Fővárosi Törvényszék разрешаването на спора, с който е сезиран, изисква предварително да бъде даден отговор по-специално на въпросите, свързани с материалноправната и териториална компетентност на унгарските и люксембургските органи и със съвместимостта на предоставяната от UPC услуга с правото на Съюза.

30 При това положение Fővárosi Törvényszék решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Може ли член 2, буква в) от [Рамковата директива] да се тълкува в смисъл, че като електронна съобщителна услуга трябва да се квалифицира услугата, в рамките на която нейният доставчик предоставя срещу възнаграждение условния достъп до пакет от програми, който от своя страна включва услуги по разпръскване на радио- и телевизионни програми и се предава чрез спътник?
- 2) Може ли Договорът [за функционирането на ЕС] да се тълкува в смисъл, че към описаната в първия въпрос услуга намира приложение принципът за свободно предоставяне на услуги между държавите членки, доколкото става въпрос за услуга, предоставяна от Люксембург на територията на Унгария?
- 3) Може ли Договорът [за функционирането на ЕС] да се тълкува в смисъл, че в хипотезата на описаната в първия въпрос услуга държавата по местоназначение, към която е насочена услугата, има право да ограничава предоставянето на този тип услуги, като предвижда, че [доставчикът на] услугата трябва задължително да се регистрира в държавата членка и да се установи чрез учредяване на клон или отделен правен субект, и като разрешава този тип услуги да се предоставят само чрез клон или отделен правен субект?
- 4) Може ли Договорът [за функционирането на ЕС] да се тълкува в смисъл, че независимо от държавата членка, в която оперира или е регистрирано предоставящото услугата предприятие, процедурите, свързани с описаните в първия въпрос услуги, попадат в рамките на правомощията на държавата членка, която има териториална компетентност с оглед на мястото на предоставяне на услугата?
- 5) Може ли член 2, буква в) от [Рамковата директива] да се тълкува в смисъл, че описаната в първия въпрос услуга следва да се квалифицира като електронна съобщителна услуга, или посочената услуга следва да се квалифицира като услуга за условен достъп, предоставяна чрез използването на системата за условен достъп, дефинирана в член 2, буква е) от [тази] директива?
- 6) Въз основа на гореизложеното може ли релевантните разпоредби да се тълкуват в смисъл, че доставчикът на описаната в първия въпрос услуга следва да се квалифицира като доставчик на електронни съобщителни услуги в съответствие с правната уредба [на Съюза]“.

По преюдициалните въпроси

- 31 В самото начало следва да се посочи, че преюдициалните въпроси, отправени от националната юрисдикция до Съда, могат да бъдат обединени в две отделни групи съобразно разпоредбите на правото на Съюза, чието тълкуване се иска.
- 32 Всъщност, докато първата група се отнася до тълкуването на Рамковата директива, с цел да се определи естеството и съдържанието на извършваната от UPC дейност (първи, пети и шести въпрос), втората група има за предмет приложението на предвидения в член 56 ДФЕС принцип на свободното предоставяне на услуги към разглежданите по главното производство услуги (от втори до четвърти въпрос).

По тълкуването на Рамковата директива

- 33 С първи, пети и шести въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали услуга, състояща се в предоставянето срещу възнаграждение на условен достъп до пакет от програми, който от своя страна включва услуги по разпръскване на радио- и телевизионни програми и се предава чрез спътник, се включва в понятието „електронна съобщителна услуга“ по смисъла на член 2, буква в) от Рамковата директива, или трябва да се квалифицира като „система за условен достъп“ по смисъла на член 2, буква е) от същата директива. Запитващата юрисдикция също така иска да се установи дали доставчикът на тази услуга следва да се счита за доставчик на електронни съобщителни услуги съгласно НРР.
- 34 В решението си по дело UPC Nederland (C-518/11, EU:C:2013:709) Съдът е разгледал въпрос, който е аналогичен с въпроса, поставен на първо място от запитващата юрисдикция.
- 35 Посоченото дело UPC Nederland се отнася до услуга за предоставяне по кабел на пакет от радио- и телевизионни програми, предлагана от това дружество на лицата, пребиваващи в една нидерландска община.
- 36 В посоченото решение Съдът отбелязва, че Рамковата директива въвежда ясно разграничение между създаването на съдържание, за което е необходима редакционна отговорност, и преноса на съдържание, който не включва никаква редакционна отговорност. Съдът уточнява, че за съдържанието и преноса се прилагат отделни правни уредби, които преследват характерни за тях цели (вж. решение UPC Nederland, EU:C:2013:709, точка 41).
- 37 Също така Съдът подчертава, че ако клиентите на UPC Nederland сключват абонамент, за да получат достъп по кабел до предлагания от дружеството основен пакет, все пак това не означава, че дейността на последното — състояща се в разпространяването на програми, създадени от субектите, упражняващи редакторски контрол върху съдържанието, в случая радио- и телевизионни организации, чрез пренасянето на тези програми до входящото устройство за свързване с неговата кабелна мрежа, намиращо се в домовете на абонатите му — трябва да се изключи от обхвата на понятието „електронна съобщителна услуга“ по смисъла на член 2, буква в) от Рамковата директива (вж. решение UPC Nederland, EU:C:2013:709, точка 43).
- 38 Въз основа на тези съображения Съдът стига до извода, че разпространяването по кабел на основен пакет от програми попада в обхвата на понятието „електронна съобщителна услуга“ и следователно в приложното поле на НРР, тъй като тази услуга обхваща пренасянето на сигнали по кабелната мрежа (вж. решение UPC Nederland, EU:C:2013:709, точка 44).
- 39 Освен това според Съда обстоятелството, че разходите за пренос, фактурирани на абонатите, включват таксата, дължима на радио- и телевизионните организации и на дружествата за колективно управление на авторски права във връзка с оповестяването на съдържанието на произведенията, не може да е пречка предоставяната от UPC Nederland BV услуга да се квалифицира като „електронна съобщителна услуга“ по смисъла на НРР (вж. решение UPC Nederland, EU:C:2013:709, точка 46).
- 40 По подобие на UPC Nederland BV и както става ясно от преписката, представена пред Съда в настоящото дело, самото UPC обаче не създава радио- и телевизионните програми, които разпространява, и не упражнява редакторски контрол върху съдържанието им. Освен това абонаментът за предоставяната от UPC услуга обхваща не само разходите за пренос, но и възнагражденията, които се плащат на радио-телевизионните оператори и дружествата за колективно управление на авторски права във връзка с разпространяване на съдържанието на излъчваните програми.

- 41 Освен това съгласно член 2, букви а) и в) от Рамковата директива обстоятелството, че предаването на сигнали по електронни съобщителни мрежи се извършва по кабел или чрез спътникова инфраструктура, по никакъв начин не е определящо за целите на тълкуването на понятието „електронни съобщителни услуги“ по смисъла на посочената разпоредба.
- 42 UPC обаче твърди, че не предоставя електронни съобщителни услуги по смисъла на член 2, буква в) от Рамковата директива, тъй като не пренася никакъв сигнал и не притежава електронна съобщителна мрежа, а именно спътникова инфраструктура. За тази цел то е използвало услугите и устройствата на трети лица.
- 43 В това отношение трябва да се отбележи, че без значение за квалификацията на естеството на услугата е обстоятелството, че пренасянето на сигнала се осъществява посредством инфраструктура, която не принадлежи на UPC. Всъщност от значение в тази връзка е единствено фактът, че UPC е отговорно спрямо крайните ползватели за пренасянето на сигнала, което осигурява на последните предоставянето на услугата, за която са се абонирали.
- 44 Всяко друго тълкуване би ограничило значително обхвата на НРР, би накърнило полезното действие на нейните разпоредби и следователно би осуетило постигането на целите, които тя преследва. Всъщност, както е видно от съображение 5 от Директива 2009/140, тъй като самата цел на НРР е да установи истински вътрешен пазар за електронни съобщения, в рамките на който в крайна сметка те да се уреждат единствено от правото за защита на конкуренцията, изключването на дейността на дружество като UPC от приложното поле на НРР под претекст, че дружеството не е собственик на спътниковата инфраструктура, която позволява пренасянето на сигналите, би лишило последната от съществена част от обхвата ѝ (вж. в този смисъл решение UPC Nederland, EU:C:2013:709, точка 45).
- 45 Макар че тълкуването на Съда в посоченото решение UPC Nederland позволява да се отговори на въпроса за квалификацията на предоставяната от UPC услуга съгласно НРР, важно е да се припомни, че посочената услуга се предоставя при условен достъп, като абонатите на UPC са имали достъп до пренасяните чрез спътника програми единствено след декодиране.
- 46 Това обстоятелство кара запитващата юрисдикция да си зададе въпроса дали предоставяната от UPC услуга трябва да се счита не за електронна съобщителна услуга по смисъла на член 2, буква в) от Рамковата директива, а за „система за условен достъп“ по смисъла на член 2, буква е) от същата директива.
- 47 Както посочва генералният адвокат в точка 43 от своето заключение, това съмнение на запитващата юрисдикция изглежда се основава на предположението, че електронната съобщителна услуга и системата за условен достъп са взаимно изключващи се.
- 48 Подобно предположение е погрешно.
- 49 Всъщност следва да се припомни, че член 2, буква е) от Рамковата директива определя „системата за условен достъп“ по смисъла на същата разпоредба като „всяка техническа мярка и/или режим, посредством които достъпът до защитена радио- или телевизионна услуга в разбираема форма е направен условен след абонамент или друга форма на предварително индивидуално разрешение“.
- 50 От тази разпоредба следва, че системата за условен достъп представлява способ за достъп до радио- или телевизионна услуга и предполага използването на техническо устройство, чиято цел е да ограничи достъпа до тази услуга само до лицата, които са се абонирали при нейния доставчик. Системата за условен достъп обаче сама по себе си не позволява достъпа до радио- или телевизионната услуга. Този достъп винаги зависи от пренасянето на сигнали чрез електронната съобщителна мрежа.

- 51 Следователно създаването на система за условен достъп е пряко свързано с предоставянето на защитената услуга. Всъщност при всички положения, когато операторът на система за условен достъп е в същото време и доставчик на услуга по излъчване на радио- или телевизионни програми, какъвто изглежда е случаят в главното производство, става дума за единна услуга, в рамките на която предоставянето на радио- или телевизионни услуги представлява основен елемент от осъществяваната от посочения оператор дейност, а системата за условен достъп е второстепенен елемент.
- 52 Предвид второстепенния ѝ характер системата за условен достъп може да бъде свързана с електронна съобщителна услуга, която има за цел излъчването на радио- или телевизионни програми, без обаче последната да изгуби качеството си на електронна съобщителна услуга.
- 53 Този извод се потвърждава от член 2, буква да) от Рамковата директива, съгласно който системите за условен достъп са услуги, прилежащи към електронна съобщителна мрежа и/или електронна съобщителна услуга, които правят възможно предоставянето на услуги посредством тази мрежа и/или услуга.
- 54 Освен това, макар Директива 98/84 да установява специфични правила относно системите за условен достъп, това не променя обстоятелството, че съгласно член 1 от тази директива приложното ѝ поле е ограничено до сближаване на разпоредбите в държавите членки, касаещи мерки срещу незаконни устройства, даващи непозволен достъп до защитени услуги. При тези обстоятелства посочената директива не засяга квалификацията на електронна съобщителна услуга, чието съдържание подлежи на условен достъп.
- 55 Освен това, що се отнася до въпроса дали доставчикът на услуга като предоставяната от UPC трябва да се счита за доставчик на електронни съобщителни услуги по смисъла на НРР, важно е да се отбележи, че нито Рамковата директива, нито Директивата за разрешение съдържат определение на понятието за доставчик на електронни съобщителни услуги.
- 56 Въпреки това съгласно съдържанието се в член 2, буква к) от Рамковата директива определение „абонат“ е всяко физическо лице или правно образувание, което е страна по договор с „доставчик на обществено достъпни електронни съобщителни услуги за доставка на такива услуги“.
- 57 Следователно трябва да се приеме, че лицето, предоставящо електронни съобщителни услуги по смисъла на член 2, буква в) от Рамковата директива, е доставчик на електронни съобщителни услуги по смисъла на тази директива.
- 58 При това положение на първия, петия и шестия въпрос следва да се отговори, че член 2, буква в) от Рамковата директива трябва да се тълкува в смисъл, че услуга, състояща се в предоставяне срещу възнаграждение на условен достъп до пакет от програми, който от своя страна включва услуги по разпръскване на радио- и телевизионни програми и се предава чрез спътник, се включва в понятието „електронна съобщителна услуга“ по смисъла на посочената разпоредба. Фактът, че тази услуга включва система за условен достъп по смисъла на член 2, букви да) и е) от Рамковата директива, е без значение в това отношение. Операторът, който представя услуга като разглежданата в главното производство, трябва да се счита за доставчик на електронни съобщителни услуги съгласно Рамковата директива.

По свободното предоставяне на услуги

По втория въпрос

- 59 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали при обстоятелства като разглежданите в главното производство услуга, състояща се в предоставянето срещу възнаграждение на условен достъп до пакет от програми, който от своя страна включва услуги по разпръскване на радио- и аудио-визуални програми и се предава чрез спътник, представлява предоставяне на услуга по смисъла на член 56 ДФЕС.
- 60 Безспорно е, че UPC е установено в Люксембург дружество, което предоставя на пребиваващи в други държави членки абонати пакети от услуги по разпръскване на радио- и аудио-визуални програми.
- 61 Съгласно постоянната практика на Съда излъчването на телевизионни предавания, както и тяхното предаване, се урежда от нормите на Договора относно предоставянето на услуги (вж. в този смисъл решение *De Coster*, C-17/00, EU:C:2001:651, точка 28, както и Решение по дело *United Pan-Europe Communications Belgium* и др., C-250/06, EU:C:2007:783, точка 28).
- 62 Въпреки това въпросът дали национална правна уредба в областта на електронните съобщителни услуги като Закон № C от 2003 г. трябва да се разглежда с оглед на член 56 ДФЕС зависи от нивото на хармонизация в този сектор в рамките на Съюза.
- 63 Всъщност всяка национална мярка в сектор, предмет на пълна хармонизация на равнището на Съюза, трябва да бъде преценявана с оглед на разпоредбите на мярката за хармонизация, а не с оглед на разпоредбите на първичното право (вж. по-специално решение *Deutscher Apothekerverband*, C-322/01, EU:C:2003:664, точка 64 и решение *Citroën Belux* C-265/12, EU:C:2013:498, точка 31).
- 64 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно съображение 7 от Рамковата директива „разпоредбите на настоящата директива и на Специфичните директиви [които съставят НРР] не засягат възможността отделните държави членки да вземат необходимите мерки, за да гарантират защитата на основните си интереси по сигурността, [...], включително и чрез създаването от страна на националните регулиращи органи на определени и пропорционални задължения, приложими спрямо доставчиците на електронни съобщителни услуги“.
- 65 Също така съгласно член 1, параграф 3 от Рамковата директива не се засягат мерките, предприети на национално ниво в съответствие със законодателството на Съюза, за постигане на цели от общ интерес.
- 66 Освен това съгласно член 8, параграф 1 от Рамковата директива държавите членки гарантират, че националните регулаторни органи предприемат всички разумни мерки, насочени към насърчаване на конкуренцията при доставката на електронни съобщителни услуги, към развитие на вътрешния пазар, както и към насърчаване на интересите на гражданите на Съюза, и че такива мерки са пропорционални на тези цели.
- 67 В същия смисъл съображение 15 от Директивата за разрешение гласи, че условията, които могат да бъдат свързани с общото разрешение, следва да бъдат ограничени до строго необходимото, за да гарантират спазването на задълженията, предвидени в националното право в съответствие с правото на Съюза.

- 68 От своя страна Директивата за достъпа предвижда в член 9, параграф 1, че националните органи могат да налагат задължения за прозрачност във връзка с взаимното свързване и/или достъпа, които изискват от операторите да публикуват конкретна информация.
- 69 Накрая, в решение *Telekomunikacja Polska* (C-522/08, EU:C:2010:135, точка 29), след като установява, че член 20 от Директивата за универсалната услуга се прилага, без да се засягат националните правила относно защитата на потребителите, които са в съответствие с правото на Съюза, Съдът приема, че Рамковата директива и Директивата за универсалната услуга не предвиждат пълна хармонизация в областите, свързани със защитата на потребителите.
- 70 При тези обстоятелства следва да се приеме, че правото на Съюза не е осъществило пълна хармонизация в сектора на електронните съобщителни услуги и следователно разглежданото в главното производство национално законодателство трябва да се прецени с оглед член на 56 ДФЕС, доколкото се отнася до аспекти, които не са включени в НРР.
- 71 НМНН и унгарското правителство обаче предлагат на втория въпрос да бъде даден отрицателен отговор, доколкото UPC не извършва дейност по доставка на услуги за разпръскване на радио- и аудио-визуални програми в държавата членка на седалището си.
- 72 В това отношение достатъчно е да се припомни, че предвиденото в член 56 ДФЕС право на икономическите оператори, установени в една държава членка, да предоставят услуги в друга държава членка, не е подчинено на условието посоченият оператор да предоставя такива услуги и в държавата членка, в която е установен. Всъщност този член изисква единствено доставчикът да бъде установен в държава членка, различна от тази на получателя (вж. решение *Carmen Media Group*, C-46/08, EU:C:2010:505, точка 43 и цитираната съдебна практика).
- 73 Чешкото, румънското и словашкото правителство освен това твърдят, че извършваната от UPC дейност на унгарска територия не попада в приложното поле на член 56 ДФЕС, доколкото тази дейност не е с временен или случаен, а с постоянен и системен характер. При тези обстоятелства UPC неправилно се позовавало на приложението на гарантираните от този член правила относно свободното предоставяне на услуги.
- 74 Следва също така да се отбележи, че нито една разпоредба на Договора не дава възможност да се определи по абстрактен начин каква е необходимата продължителност или честота, за да може предоставянето на услуга или на определен вид услуги в друга държава членка вече да не се приема за предоставяне на услуги, поради което понятието „услуга“ по смисъла на Договора може да включва услуги от много различно естество, включително услуги, чието предоставяне обхваща продължителен период от време, дори и от няколко години (вж. решение *Schnitzer*, C-215/01, EU:C:2003:662, точки 30 и 31, както и решение *Duomo Гра и др.*, C-357/10—C-359/10, EU:C:2012:283, точка 32).
- 75 Следователно единствено фактът, че установен в дадена държава членка икономически оператор предоставя идентични или сходни услуги в по-голяма или по-малка степен редовно или често в друга държава членка, без да разполага в нея с инфраструктура, която да му позволява трайно и непрекъснато да упражнява там професионалната си дейност, и чрез посочената инфраструктура между другото да предоставя услуги на граждани на тази държава членка, не е достатъчен, за да се приеме, че той е установен в посочената държава членка (решение *Schnitzer*, EU:C:2003:662, точка 32).
- 76 Освен това е от значение да се отбележи, че установяването на дадено предприятие в определена държава членка с цел да избегне законодателството на друга държава членка не изключва възможността неговите предавания да се считат за услуги по смисъла на Договора.

Всъщност този въпрос е различен от въпроса какви са мерките, които държавата членка може да вземе, за да попречи на доставчик на услуги, установен в друга държава членка, да заобиколи вътрешното ѝ законодателство (вж. решение TV10, C-23/93, EU:C:1994:362, точка 15).

- 77 Освен това упражняването на някои от основните свободи с цел възползване от по-благоприятните правни норми на друга държава членка само по себе си не е достатъчно основание да се направи заключение за наличието на злоупотреба с тази свобода (вж. в този смисъл решение Cadbury Schweppes и Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, точка 37).
- 78 С оглед на гореизложените съображения на втория преюдициален следва да се отговори, че при обстоятелства като разглежданите в главното производство услуга, състояща се в предоставяне срещу възнаграждение на условен достъп до пакет от програми, който от своя страна включва разпръскване на радио- и аудио-визуални програми и се предава чрез спътник, представлява предоставяне на услуги по смисъла на член 56 ДФЕС.

По четвъртия въпрос

- 79 С четвъртия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали процедурите по наблюдение на електронните съобщителни услуги като разглежданата в главното производство услуга попадат в рамките на правомощията на държавата членка, в която пребивават получателите на посочените услуги, или в правомощията на държавата членка, на чиято територия се намира предоставящото същите тези услуги предприятие.
- 80 Този въпрос води началото си от спора в главното производство относно материалноправната и териториалната компетентност съответно на люксембургските и унгарските органи по отношение на прилаганите процедури по наблюдение на дейностите по разпръскване на радио- и аудио-визуални програми, които се осъществяват от люксембургска територия и са предназначени за лица, пребиваващи на унгарска територия.
- 81 Трябва да се припомни, че делото по главното производство се отнася до законосъобразността на глоба, наложена на UPC от НМНН, поради отказа на това дружество да предостави на НМНН информация за договорите отношения между UPC и един от абонатите му. Това искане за предоставяне на информация е било отправено в рамките на процедура по наблюдение на пазара срещу UPC, започнала в резултат на жалби от абонати на това дружество.
- 82 От точка 58 от настоящото решение става ясно, че UPC предоставя на унгарска територия „електронни съобщителни услуги“ по смисъла на член 2, буква в) от Рамковата директива.
- 83 При тези обстоятелства излъчването от UPC към абонати, пребиваващи в Унгария, на пакети от услуги по разпръскване на радио- и аудио-визуални програми, достъпът до които е условен и които се приемат чрез спътник, попада в приложеното поле на НРР, и по-специално в това на Директивата за разрешение.
- 84 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно член 6, параграфи 1 и 3 от Директивата за разрешение общото разрешение за предоставяне на електронни съобщителни мрежи или услуги може да бъде подчинено само на условията, посочени в част А от приложението към тази директива.

- 85 Следва също да се отбележи, че по силата на член 11, параграф 1, буква б) от Директивата за разрешение във връзка с част А, точка 8 от приложението към същата националните органи могат да изискват от предприятията информация, която е пропорционална и обективно обоснована, за да им позволи да проверят спазването на условията относно защита на потребителите, когато е получена жалба или когато разследването е по тяхна инициатива.
- 86 От изложеното по-горе следва, че предвид действащото право на Съюза Директивата за разрешение не предвижда задължение за компетентните национални органи да признават решенията за предоставяне на разрешение, взети в държавата, от която се предоставят съответните услуги.
- 87 Следователно държавата членка, на чиято територия пребивават получателите на електронни съобщителни услуги, може в съответствие с разпоредбите на посочената директива да постави предоставянето на тези услуги в зависимост от изпълнението на определени условия.
- 88 При тези обстоятелства на четвъртия въпрос следва да се отговори, че процедурите по наблюдение на електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство са от правомощията на органите на държавата членка, в която пребивават получателите на посочените услуги.

По третия въпрос

- 89 С третия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 56 ДФЕС може да се тълкува в смисъл, че не допуска органите на дадена държава членка да налагат на предприятията, които предоставят на територията на тази държава електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство, задължение да регистрират тези услуги и да учредяват в посочената държава клон или правен субект, отделен от намиращия се в държавата членка на излъчване.

– По допустимостта

- 90 НМНН и унгарското правителство считат, че третият преюдициален въпрос е недопустим.
- 91 Те твърдят, че спорът в главното производство не е свързан нито със свободата на установяване, нито със засегнатите с този въпрос аспекти от правото на Съюза, които са свързани с презграничните услуги. С посочения въпрос запитващата юрисдикция поставяла за разглеждане проблеми, чието естество е различно от това на настоящото дело. Ставало дума за въпрос, по който запитващата юрисдикция не трябва да се произнася и който следователно бил ирелевантен за разрешаване на спора в главното производство.
- 92 В това отношение следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика въведеното с член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът предоставя на националните юрисдикции насоките за тълкуването на правото на Съюза, които са им необходими за решаването на висящи пред тях спорове (вж. по-специално решение *Fish Legal* и *Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, точка 29).
- 93 Въпросите, които са свързани с тълкуването на правото на Съюза и са поставени от националния съд в нормативната и фактическата рамка, които той определя съгласно своите правомощия, и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага

с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. по-специално Решение по дело Fish Legal и Shirley, EU:C:2013:853, точка 30).

94 В конкретния случай на въпрос, отправен от Съда в рамките на искане за разяснение съгласно член 101, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, запитващата юрисдикция посочва причините, поради които отговорът на този въпрос би й бил полезен, в случай че Съдът установи нарушение на член 56 ДФЕС. Поради това не изглежда очевидно исканото тълкуване на правото на Съюза да няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство.

95 Поради това третият преюдициален въпрос трябва да се обяви за допустим.

– По съществуващото на спора

96 Що се отнася до задължението за регистриране на услуга като разглежданата в главното производство в държавата членка, на чиято територия тя се предоставя, важно е да се посочи, че съгласно член 3, параграфи 2 и 3 от Директивата за разрешение доставчикът на електронни съобщителни услуги може да бъде задължен, преди да започне дейността си, да представи нотификация на националните регулаторни органи, която трябва да съдържа минималната информация, изисквана от тези органи за поддържане на регистър.

97 Също така от член 3, параграфи 2 и 3 от Директивата за разрешение е видно, че тази информация трябва да бъде ограничена до необходимото за установяване на самоличността на доставчика, като например регистрационен номер на дружеството, лица за контакт с доставчика, адрес на доставчика, кратко описание на мрежата или услугата и ориентировъчна дата за започване на дейността. В тази разпоредба се уточнява също така, че предоставянето на електронни съобщителни услуги не може да зависи от получаване от посоченото дружество на изрично разрешение или друг административен акт. Освен това след извършване на нотификацията предприятието може да започне дейността си.

98 В това отношение следва да се отбележи, че както приема Съдът в точка 70 от настоящото решение, обстоятелството, че Рамковата директива и специфичните директиви, които съставят НРР, по-специално Директивата за разрешение, не осъществяват пълна хармонизация на националните законодателства в сектора на електронните съобщителни мрежи и услуги, не пречат на законодателя на Съюза да постави строго определени граници на свободата на действие на държавите членки, що се отнася до някои особени аспекти от НРР.

99 Такъв по-специално е случаят с член 3 от Директивата за разрешение, съдържащ правна рамка относно условията, които регулаторните органи на дадена държава членка могат да наложат, с цел да позволят на установени в други държави членки предприятия да предоставят електронни съобщителни услуги на територията на тази държава.

100 Следователно трябва да се приеме за установено, че задължението, наложено на предоставящите електронни съобщителни услуги предприятия да регистрират тези услуги в регулаторните органи на държавата членка, на чиято територия посочените услуги се предоставят, е предвидено изрично в Директивата за разрешение. Следователно член 56 ДФЕС допуска държавите членки да налагат подобно задължение, при условие че спазват изискванията, определени в член 3 от Директивата за разрешение.

101 Що се отнася до задължението предприятие, желаещо да предоставя електронни съобщителни услуги в държава членка, различна от тази, в която е установено, да учреди клон или отделен правен субект, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика член 56

ДФЕС изисква премахването по отношение на доставчиците на услуги не само на всяка дискриминация, основана на тяхното гражданство или на обстоятелството, че са установени в държава членка, различна от тази, в която трябва да се извършват услугите, но и на всяко ограничение, дори то да се прилага, без да се прави разлика между национални доставчици и доставчици от други държави членки, когато това ограничение може да доведе до забрана, затрудняване или по-слаба привлекателност на дейността на доставчик, установен в друга държава членка, в която той законно предлага сходни услуги (решение *Konstantinides*, C-475/11, EU:C:2013:542, точка 44).

- 102 Следва да се посочи, че разпоредба от националното право, съгласно която установено в друга държава членка предприятие трябва да се установи трайно в държавата членка, в която иска да предоставя електронни съобщителни услуги, нарушава забраната по член 56 ДФЕС за налагане на каквито и да било ограничения на свободното предоставяне на услуги.
- 103 Безспорно ограничения на тази свобода могат по принцип да се допуснат — като част от дерогиращите мерки, основани на съображения за обществен ред, обществена сигурност или обществено здраве, изрично предвидени в член 52 ДФЕС, приложими в тази област по силата на член 62 ДФЕС — или в съответствие с практиката на Съда да се обосноват с императивни съображения от общ интерес (решение *Garkalns*, C-470/11, EU:C:2012:505, точка 35).
- 104 Въпреки това задължението за установяване представлява директно отричане на свободното предоставяне на услуги и лишава член 56 ДФЕС от всякакво полезно действие (вж. в този смисъл решение Комисия/Германия, 205/84, EU:C:1986:463, точка 52 и решение Комисия/Германия, C-546/07, EU:C:2010:25, точка 39).
- 105 При всяко положение, както отбелязва и генералният адвокат в точки 89 и 91 от заключението си, по-широкообхватните възможности за контрол, които биха се открили в случай на установяване чрез учредяване на клон или отделен правен субект, не са обосновани в делото по главното производство.
- 106 Предвид изложеното по-горе на третия въпрос следва да се отговори, че член 56 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че:
- допуска държавите членки да налагат на предприятия, които предоставят на тяхна територия електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство, задължение да регистрират тези услуги, при условие че спазват изискванията, определени в член 3 от Директивата за разрешение, и
 - но не допуска предприятия, които искат да предоставят електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство в държава членка, различна от тази, на чиято територия са се установили, да бъдат задължени да учредяват там клон или правен субект, отделен от намиращия се в държавата членка на излъчване.

По съдебните разноски

- 107 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 2, буква в) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), изменена с Директива 2009/140/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г., трябва да се тълкува в смисъл, че услуга, състояща се в предоставяне срещу възнаграждение на условен достъп до пакет от програми, който от своя страна включва услуги по разпръскване на радио- и телевизионни програми и се предава чрез спътник, се включва в понятието „електронна съобщителна услуга“ по смисъла на посочената разпоредба.

Фактът, че тази услуга включва система за условен достъп по смисъла на член 2, букви да) и е) от Директива 2002/21, изменена с Директива 2009/140, е без значение в това отношение.

Операторът, който предоставя услуга като разглежданата в главното производство, трябва да се счита за доставчик на електронни съобщителни услуги съгласно Директива 2002/21, изменена с Директива 2009/140.

- 2) При обстоятелства като разглежданите в главното производство услуга, състояща се в предоставяне срещу възнаграждение на условен достъп до пакет от програми, който от своя страна включва разпръскване на радио- и аудио-визуални програми и се предава чрез спътник, представлява предоставяне на услуги по смисъла на член 56 ДФЕС.
- 3) Процедурите по наблюдение на електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство са от правомощията на органите на държавата членка, в която пребивават получателите на посочените услуги.
- 4) Член 56 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че:
 - допуска държавите членки да налагат на предприятия, които предоставят на тяхна територия електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство, задължение да регистрират тези услуги, при условие че спазват изискванията, определени в член 3 от Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение), изменена с Директива 2009/140, и
 - но не допуска предприятия, които искат да предоставят електронни съобщителни услуги като разглежданите в главното производство в държава членка, различна от тази, на чиято територия са се установили, да бъдат задължени да учредяват там клон или правен субект, отделен от намиращия се в държавата членка на излъчване.

Подписи